

[Miljøministeren]

temmelig koncentrerede om i vore diskussioner og i det praktiske arbejde, der er foregået i kommunerne. Jeg er opmærksom på, at man fra forskellig side har ment, at kommunerne ikke var tilstrækkeligt motiverede til at tage hånd om tingene, så man i højere grad skulle anvende »skal-ordene« i stedet for »kan-ordene«. Men jeg synes, at den første erfaring, vi har på området, viser, at kommunerne er interesserede, og det er glædeligt at konstatere, at KL for 2 måneder siden vedrørende papir- og papindsamlingen fra erhvervsvirksomhederne opfordrede kommunerne til at gå videre end til den obligatoriske indsamlingspligt. Jeg synes i øvrigt, det var en fin kvittering fra KL's side for beslutningen om, at staten yder 50 mio. kr. til etablering af et anlæg til papirproduktion udelukkende baseret på genbrugspapir, og det er derfor mit håb, at KL nu vil give indsamlinger endnu højere prioritet, end de har haft hidtil.

Hvis vi ser på spørgsmålet om demonstrations- og projektstøtte, må vi sige, at i første omgang er der ikke tale om lovgivningsmæssige påbud, men snarere om, hvordan vi gennem demonstrations- og projektstøtte kan få genbrug til at hænge sammen såvel kvalitets- som prismæssigt og dermed udgøre et alternativ til den traditionelle måde at håndtere disse spørgsmål på. Hvis vi f.eks. kigger på bygningsaffaldsområdet, som i dag bidrager med 20 pct. af den samlede affaldsdannelse, og hvor vi i øvrigt må vente en betydelig mængdemæssig stigning, viser en række forsøg, at det i højere grad, end vi har forestillet os, er muligt at genbruge en lang række ting inden for området, men det kræver naturligvis en stor omstilling i byggesektoren og en række forsøg på at finde ud af, hvordan det gøres bedst muligt. Netop byggesektoren er jo præget af skepsis med hensyn til brug af nye materialer, og jeg synes, der kan være god grund til det, når vi ser på de »byggeskandaler« eller uheldige virkninger, der har været i forbindelse med ibrugtagning af nye materialer. Så der er god grund til, at man er skeptisk, og derfor synes jeg også, at det fra Miljøministeriets side drejer sig om at få udviklet og afprøvet et sæt normer og anvisninger for anvendelse af f.eks. nedknust materiale, så branchen kan føle sig tryk og der kan skabes efterspørgsel og i sidste ende økonomi i bygningsgenbruget. Jeg håber, at vi ved hjælp af de midler, der netop er givet på området, kan fær-

diggøre nogle normer og anvisninger med udgangen af 1989.

Så kommer jeg til det tredje punkt, spørgsmålet om information og motivation. Efter min opfattelse er det nogle helt nødvendige elementer i forbindelse med skabelsen af bæredygtige og varige løsninger, fordi vi skal have den enkelte inddraget i det meget store projekt, der hedder at omstille sig til bæredygtig udvikling, herunder en højere grad af genbrug i dagliglivet. Husholdningsaffaldet udgør vægtmæssigt en femtedel af det samlede affald, og med støtte fra Genanvendelsesrådet er der i øjeblikket en række forsøg i gang med kildesortering, både af enkelte materialer og med en opdeling i fraktioner, de såkaldte grønne systemer. Der foregår også forsøg med efterfølgende kompostering af det organiske affald og vurdering af anvendelsen af komposten osv., og herunder tager man naturligvis også hensyn til den del af affaldet, som må være farligt, altså f.eks. tungmetallerne.

Det, der bliver kunsten, og som vi selvfølgelig ikke har nogen endelig model for, er at samarbejde med den enkelte borger, og jeg tror nok, at de fleste af os kan få sved på panden ved tanken om de krav, vi i de kommende år måske skal stille til hver enkelt om at foretage en meget grundlig opdeling af affaldet. Vi kan se rækken af poser vokse frem på køkkengulvet og de naturlige reaktioner, der kan komme i den anledning, og derfor er det afgørende nu, at vi sætter på nogle tekniske løsninger til kildesortering i skakterne eller, hvor der ikke er skakter, andre hensigtsmæssige løsninger og også opfordrer industrien til at gøre det.

Der er altså tale om, at vi både skal foretage nogle organisatoriske tiltag, appellere til industrien om at udvikle nogle ordentlige, moderne tekniske metoder til at behandle affaldsmængderne og appellere til den enkelte om at bidrage med en fornuftig affaldssortering, og det er grunden til, at vi ikke kan komme med færdige løsninger lige med det samme. Jeg er fuldstændig overbevist om, at hvis vi beder de enkelte husholdninger, de enkelte familier, om at lave en gennemgribende affaldssortering og derefter konstaterer, at det hele bliver bragt til samme forbrændingsanlæg, fordi vi ikke havde de tekniske og organisatoriske løsninger klar, lægger vi mere gift for den enkeltes deltagelse i miljøarbejdet, end godt er.